

BÀI 4 HỘI XUÂN QUÊ HƯƠNG

MỤC TIÊU

Sau bài học, HS:

- ▶ Chỉ ra được cách bố cục hình, màu tạo không gian, nhịp điệu trong tranh.
- ▶ Vẽ được bức tranh theo đề tài lễ hội quê hương.
- ▶ Phân tích được nhịp điệu của nét, hình, màu và không gian trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.
- ▶ Nhận biết được cách diễn tả không gian, vẽ đẹp trong tranh dân gian Việt Nam và biết ứng dụng trong học tập, sáng tạo.

CHUẨN BỊ

- ▶ HS: Giấy vẽ, giấy màu, bút chì, tẩy, màu vẽ, hồ dán,...
- ▶ GV: Tranh ảnh lễ hội, hình minh họa theo nội dung hoạt động, tranh dân gian Đông Hồ.

HD 1 KHÁM PHÁ

Tạo dáng theo hoạt động của lễ hội.

Nhiệm vụ của GV:

Gợi mở cho HS nhớ lại các hoạt động trong lễ hội quê hương, nêu tên các lễ hội, địa điểm diễn ra các hoạt động của lễ hội và khuyến khích HS thể hiện lại tư thế, động tác của các nhân vật trong hoạt động đó.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS thảo luận và nhớ lại các hoạt động của lễ hội mà các em biết.
- Gợi ý HS tìm hiểu các lễ hội ở địa phương, nêu tên, địa điểm diễn ra các hoạt động của lễ hội.
- Hướng dẫn HS thể hiện lại tư thế, động tác của các nhân vật trong hoạt động yêu thích của lễ hội đó.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Nêu tên và địa danh diễn ra các lễ hội mà em biết.
- Quê em có những lễ hội nào?
- Trong các lễ hội đó có những hoạt động gì?
- Em thích hoạt động nào trong lễ hội? Hãy mô tả và thực hiện tư thế, động tác thể hiện hoạt động đó?
- ...?

Bài 4 HỘI XUÂN QUÊ HƯƠNG

YÊU CẦU CẦN ĐẠT

- Chỉ ra được cách bố cục hình, màu tạo không gian, nhịp điệu trong tranh.
- Vẽ được bức tranh theo đề tài lễ hội quê hương.
- Phân tích được nhịp điệu của nét, hình, màu và không gian trong sản phẩm, tác phẩm mỹ thuật.
- Nhận biết được cách diễn tả không gian, vẽ đẹp trong tranh dân gian Việt Nam và biết ứng dụng trong học tập, sáng tạo.

CHUẨN BỊ

Giấy vẽ, giấy màu, bút chì, tẩy, màu vẽ, hồ dán, tranh dân gian Đông Hồ,...

1 Tạo dáng theo hoạt động của lễ hội

Nhớ lại hoạt động trong lễ hội quê hương, hãy nêu tên lễ hội, địa điểm diễn ra hoạt động yêu thích trong lễ hội và cùng bạn thể hiện lại tư thế, động tác của nhân vật trong hoạt động đó.

Lưu ý HS!

Mỗi vùng quê thường có các lễ hội với các hoạt động khác nhau, thể hiện nét văn hoá đặc trưng của vùng.

HOẠT ĐỘNG 2 KIẾN TẠO KIẾN THỨC - KĨ NĂNG

Cách vẽ tranh đề tài lễ hội quê hương.

Nhiệm vụ của GV:

Tạo cơ hội cho HS quan sát hình minh hoạ để nhận biết cách vẽ tranh theo đề tài lễ hội quê hương.

Gợi ý cách tổ chức:

– Yêu cầu HS quan sát hình ở trang 44 SGK *Mĩ thuật 6*, thảo luận để ghi nhớ cách vẽ tranh theo đề tài lễ hội quê hương.

– Nêu câu hỏi gợi ý để HS suy nghĩ, thảo luận.
– Khuyến khích HS chỉ ra và ghi nhớ các bước thực hiện vẽ tranh theo đề tài.

2 Cách vẽ tranh đề tài lễ hội quê hương

Quan sát hình và nêu cách vẽ tranh theo đề tài lễ hội quê hương.

Sản phẩm của học sinh: Vinh Hiền (Hà Nội), Đua thuyền rồng, màu sáp.

1. Phác thảo sơ lược mảng hình chính, phụ.
2. Vẽ chi tiết hình ảnh hoạt động của các nhân vật, cảnh vật xung quanh,...
3. Vẽ màu tạo cảm giác vui tươi và không khí nhộn nhịp của lễ hội.

Kết hợp hình vẽ dáng người và cảnh vật với màu sắc tươi sáng trong tranh có thể diễn tả được không khí vui tươi, nhộn nhịp của lễ hội.

44

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Để vẽ tranh theo đề tài lễ hội quê hương, cần thực hiện những bước nào?
- Hãy chỉ ra các mảng hình chính, phụ trong bức tranh.
- Màu sắc trong tranh được diễn tả như thế nào?
- ...?

Tóm tắt để HS ghi nhớ

Kết hợp hình vẽ dáng người và cảnh vật với màu sắc tươi sáng trong tranh có thể diễn tả được không khí vui tươi, nhộn nhịp của lễ hội.

HOẠT ĐỘNG 3 LUYỆN TẬP – SÁNG TẠO

Tạo bức tranh đề tài lễ hội quê hương.

Nhiệm vụ của GV:

Khuyến khích HS lựa chọn hoạt động tiêu biểu và khung cảnh của lễ hội yêu thích để thể hiện bức tranh đề tài lễ hội quê hương theo ý thích.

Gợi ý cách tổ chức:

- Yêu cầu HS:
 - + Lựa chọn hoạt động tiêu biểu của lễ hội.
 - + Xác định số lượng nhân vật, trang phục, hình dáng của nhân vật và khung cảnh của lễ hội.
 - + Thực hiện bài vẽ theo ý thích.
- Khuyến khích HS:
 - + Làm bài cá nhân hoặc theo nhóm.
 - + Tham khảo hình minh họa để có thêm ý tưởng riêng cho bài vẽ của mình.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em sẽ lựa chọn hoạt động của lễ hội nào để thể hiện trong bài vẽ của mình?
- Có mấy nhân vật trong bức tranh của em? Các nhân vật đó mặc trang phục như thế nào?
- Hình dáng của các nhân vật thể hiện họ đang làm gì?
- Ngoài các nhân vật, khung cảnh trong tranh còn có những gì?
- Để diễn tả được không khí vui tươi, nhộn nhịp của lễ hội, màu sắc trong tranh cần sử dụng như thế nào?
- ...?

Lưu ý HS!

Có thể tùy chọn chất liệu để thể hiện bức tranh.

3 Tạo bức tranh đề tài lễ hội quê hương

- Lựa chọn hoạt động tiêu biểu và khung cảnh của lễ hội.
- Thực hiện bức tranh theo ý thích và cảm nhận riêng.

1

2

3

4

Sản phẩm của học sinh:

1. Diệp Anh (Hà Nội), Hội cồng chiêng Tây Nguyên, màu sáp.
2. Khánh Linh (Hà Nội), Lễ hội hoa ban, màu gouache.
3. Bảo Khanh (Hà Nội), Hội Lim, xé dán giấy màu.
4. Ngọc Minh (Hà Nội), Lễ hội trái cây, màu dạ.

Lưu ý!

Có thể tùy chọn chất liệu để thể hiện bức tranh.

45

HOẠT ĐỘNG 4 PHÂN TÍCH – ĐÁNH GIÁ

Trưng bày sản phẩm và chia sẻ.

Nhiệm vụ của GV:

Tổ chức cho HS trưng bày sản phẩm, giới thiệu, phân tích và chia sẻ cảm nhận về nội dung chủ đề, cách sắp xếp nét, hình, màu, không gian, nhịp điệu được thể hiện trong bài vẽ.

Gợi ý cách tổ chức:

- Hướng dẫn HS trưng bày bài vẽ ở vị trí phù hợp trong lớp học như trên bảng/tường lớp để thuận tiện quan sát.
- Nêu câu hỏi gợi ý để HS thảo luận, phân tích và chia sẻ cảm nhận về nội dung bài vẽ, cách sắp xếp nét, hình, màu, không gian, nhịp điệu trong bài vẽ.

4 Trưng bày sản phẩm và chia sẻ

Nêu cảm nhận và phân tích:

- Bức tranh em yêu thích.
- Nội dung hoạt động của lễ hội.
- Hình ảnh chính, phụ trong bức tranh.
- Nét, hình, màu và không gian tạo nên nhịp điệu vui tươi, hài hoà trong tranh.
- Cách điều chỉnh bố cục, màu sắc để bức tranh hoàn thiện và đẹp hơn.

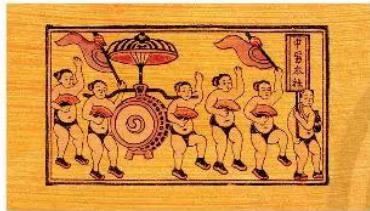
5 Tìm hiểu đề tài "lễ hội" trong tranh dân gian Đông Hồ

Quan sát một số bức tranh dân gian và chỉ ra:

- Các hoạt động trong tranh.
- Cách thể hiện nét, hình, màu.
- Cách sắp xếp người, cảnh vật.
- Hình thức thể hiện bố cục và nhịp điệu trong tranh.

Tranh dân gian Đông Hồ:
1. Múa rồng
2. Múa lân
3. Rước trống

Tranh dân gian Đông Hồ thường diễn tả các nhân vật có tỉ lệ tương đương với nhau, nhân vật xa ở phía trên, nhân vật gần ở phía dưới. Tranh sử dụng ít màu, hình được viền bằng nét đen chắc, khoẻ.

46

HD 5 VẬN DỤNG - PHÁT TRIỂN

Tìm hiểu đề tài "lễ hội" trong tranh dân gian Đông Hồ.

Nhiệm vụ của GV:

Khuyến khích HS quan sát một số bức tranh dân gian Đông Hồ về đề tài lễ hội để tìm hiểu các hoạt động của lễ hội, cách sắp xếp người và cảnh vật, cách vẽ nét, hình, màu, hình thức thể hiện bố cục và nhịp điệu.

Gợi ý cách tổ chức:

- Khuyến khích HS quan sát, tìm hiểu một số tranh dân gian Đông Hồ về đề tài lễ hội như:
 - + Tranh múa rồng;
 - + Tranh múa lân;
 - + Tranh rước trống.
- Nếu câu hỏi gợi ý để HS suy nghĩ, thảo luận.

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Bức tranh thể hiện hoạt động gì của lễ hội?
- Cách vẽ nét, hình, màu trong tranh dân gian Đông Hồ có điểm gì đặc biệt?
- Người và cảnh vật trong tranh được sắp xếp như thế nào?
- ...?

CÂU HỎI GỢI MỞ

- Em thích bài vẽ nào? Vì sao?
- Khung cảnh, hoạt động của các nhân vật trong bài vẽ được sắp xếp như thế nào?
- Hình ảnh nào là chính, phụ trong bài vẽ?
- Không khí của lễ hội được thể hiện như thế nào trong bài vẽ?
- Căn kết hợp nét, hình, màu như thế nào để tạo nên không gian, nhịp điệu trong bài vẽ?
- ...?

Tóm tắt để HS ghi nhớ

Tranh dân gian Đông Hồ thường diễn tả các nhân vật có tỉ lệ tương đương với nhau, nhân vật xa ở phía trên, nhân vật gần ở phía dưới. Tranh sử dụng ít màu, hình được viền bằng nét đen chắc, khoẻ.